

Handläggare
Leila Massih
Telefon: 08-50809306**Till**
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2023-06-15

Svar på skrivelse om badplatser och access till vatten runt Kungsholmen

Förvaltningens förslag till beslut

Skrivelsen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Anette Nordvall (C), Charlotta Schenholm (L) och Henrik Sjölander m.fl. (M) i Kungsholmens stadsdelsnämnd inkom den 27 april 2023 med en skrivelse om badplatser och access till vatten runt Kungsholmen.

Enligt förvaltningen ligger skrivelsen i linje med kommunfullmäktiges budget för 2023, som framhåller att staden ska arbeta med att tillgängliggöra vattennära platser och förbättra möjligheterna till bad. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att underhålla och utveckla Kungsholmens och Essingeöarnas fantastiska möjligheter till bad och att vistas vid vattnet. Under förra året färdigställdes till exempel renoveringen av bryggpromenaden vid Oxhålsbadet på Stora Essingen och i mars i år färdigställdes renoveringen av Fredhållsbadets två bryggor. Under året planerar förvaltningen också åtgärder för att öka vistelsevärden och förbättra badvattenkvaliteten vid Smedsuddsbadet. Vidare kommer ett program för Luxparken på Lilla Essingen att tas fram, där vattenkontakten är av stor betydelse för parken. Förvaltningen har i samband med verksamhetsplan för 2023 sökt och erhållit 1,1 mnkr i centrala medel ”Stockholm vid vatten”.

I dagsläget arbetar förvaltningen inte med att inrätta någon ny officiell badplats inom stadsdelsområdet. Inom de närmaste åren kommer dock Lilla Essingen få en förnyad badplats i och med stadsutvecklingen i Primusområdet. Fastigheten Ångtvätten på Stora Essingen är en plats som, enligt handlingsplanen för nya bad, skulle kunna lämpa sig för en officiell badplats. Förvaltningen har inte rådighet över området då det ligger på fastighetsmark. Skulle området bli aktuellt för en större stadsutveckling skulle en exploateringsprocess dock kunna skapa förutsättningar för att utveckla områdets möjligheter till bad och vistelse vid vattnet.

Bakgrund

Anette Nordvall (C), Charlotta Schenholm (L) och Henrik Sjölander m.fl. (M) i Kungsholmens stadsdelsnämnd inkom den 27 april 2023 med en skrivelse om badplatser och access till vatten runt Kungsholmen. Stadsdelsnämnden beslutade att lämna över skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Ärendet

I skrivelsen framhålls att det fantastiska vatten som finns i hela staden bör tillgängliggöras genom till exempel fler strandbad, vattennära broar, badflottar, badstegar och soldäck. I skrivelsen föreslås att badflottar, permanenta badbryggor och små kallbadhus med bastu kan placeras ut längs med stadens stränder och kajer där badmöjligheter saknas.

Enligt skrivelsen bör fler av de badplatser som föreslagits i stadens handlingsplan för nya bad tas vidare skyndsamt av berörda nämnder, särskilt i Brunnsviken, Hammarby sjöstad, västra Gröndal, Farsta Strand samt på norra Stora Essingen. Enligt skrivelsen skulle även Norr Mälarstrand lämpa sig för en riktig badplats och det föreslås att Kungsholmens stadsdelsnämnd snarast tar initiativ för att tillgängliggöra denna badplats för allmänheten, exempelvis med en permanent badbrygga på sträckan mellan Mälarpaviljongen och solbryggorna eller utmed samma strandkant men i höjd med Chapmansgatan.

I skrivelsen ställs följande frågor till stadsdelsförvaltningen:

1. I stadens budget för 2023 står det att stadsdelsnämnderna ska bidra till arbetet med att tillskapa fler badplatser. Vilket arbete pågår i förvaltningen för att öka antalet badplatser inom stadsdelsnämndområdet?
2. Hur arbetar förvaltningen för att genomföra handlingsplanen för nya bad och med de särskilt utpekade platserna?
3. Hur mycket pengar har förvaltningen avsatt i sin investeringsbudget för att uppföra badbryggor, badflottar, bastuflottar, badstegar och liknande?
4. Hur mycket pengar har nämnden sökt från potten Stockholm vid vatten i CM4 för att tillgängliggöra vattnet inom sitt geografiska område för bad?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av parkmiljöavdelningen norra innerstaden. Stadsdelsnämndens pensionärsråd och rådet för funktionshinderfrågor har beretts möjlighet att lämna sina synpunkter i ärendet och eventuella synpunkter från dem återfinns i protokoll från respektive råd.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser att skrivelsen ligger i linje med kommunfullmäktiges budget för 2023 som framhåller att närheten till vatten gör Stockholm unik och att staden ska arbeta med att tillgängliggöra stadens vattennära platser och förbättra möjligheterna till bad. Även styrdokumentet ”Handlingsplan för nya bad” (2022) och ”Kajstrategi för Stockholms stad” (2022) är delar av denna inriktning. I Kungsholmens parkplan, som styr förvaltningens arbete med parkerna i stadsdelsområdet, anges också att stränderna har stor betydelse för Kungsholmens gröna karaktär, friluftslivet och för den biologiska mångfalden.

Förvaltningens pågående arbete med vattennära parker

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att underhålla och utveckla Kungsholmens och Essingeöarnas fantastiska möjligheter till bad och att vistas vid vattnet. Under förra året färdigställdes till exempel renoveringen av bryggpromenaden vid Oxhålsbadet på Stora Essingen och i mars i år färdigställdes renoveringen av Fredhällsbadets två bryggor. Enligt förvaltningens verksamhetsplan för 2023 planeras åtgärder för att öka vistelsevärden vid Smedsuddsbadet, vilket bland annat innefattar åtgärder för att förbättra badvattenkvaliteten. Förvaltningen kommer även under året att ta fram ett reinvesteringsprogram för Luxparken på Lilla Essingen där vattenkontakten är av stor betydelse för parken.

Förvaltningen har i samband med verksamhetsplan för 2023 sökt centrala medel ”Stockholm vid vatten”. En förutsättning och ett krav för att söka dessa medel är att stadsdelsnämnden själv kan stå för 50 procent av finansieringen av de tillänkta projekten. Följande projekt har beviljats dessa medel:

- Ökade vistelsevärden vid Fredhällsbadet, färdigställa renovering av bryggor 0,2 mnkr.
- Ökade vistelsevärden vid Smedsuddsbadet, renovering brygga, sand och möbler 0,3 mnkr.
- Ökade vistelsevärden, tillgänglighet och säkerhet vid Karlbergskanalens strandpromenad, framtagande av program 0,6 mnkr.

Officiella badplatser och krav för dessa

Inom Kungsholmens stadsdelsområde finns fem officiella badplatser samt fem platser där det generella badförbudet är upphävt och bad är tillåtet. Det generella badförbudet beror på att Stockholms innerstad, förutom Stora Essingen, innefattas av ett hamnområde.

Stadsdelsnämnden ansvarar för de officiella badplatserna inom stadsdelsområdet. På de officiella badplatserna tar förvaltningen,

genom miljöförvaltningen, regelbundet prover på vattenkvaliteten. Innan varje badsäsong gör förvaltningen bottenyn inom badområdena, sand på stränderna fylls på och rengörs, bojlinor, badstegar och bryggor läggs ut. Officiella badplatser behöver ha fungerande livräddningsutrustning samt informationstavlor för anslag om badvattenkvalitet. Officiella badplatser ska med fördel ha tillgång till toalett och dusch. Om permanenta toaletter saknas på badplatsen ställer förvaltningen ut tillfälliga toaletter under badsäsongen. Vidare är de officiella badplatserna intensivt använda, vilket genererar behov av utökad renhållning och annan skötsel. Vissa bryggor och badstegar kan behöva tas in för vinterförvaring och underhåll.

Kungsholmens stadsdelsområde är omgärdat av vatten och även där officiella badplatser inte finns så har de vattennära miljöerna hög nyttjandegrad. Dessa platser kräver också intensiv skötsel, livräddningsutrustning och har ofta underhållskrävande utrustning som bryggor eller bryggpromenader.

I sammanhanget bör nämnas att budgeten för parkdrift, enligt stadens fördelningsnyckel för stadsmiljö, inte påverkas av antalet bad och vattennära parker trots att dessa platser har höga skötsel- och underhållsbehov. Utökad antal badplatser eller större badplatser innebär att medel måste tas från övrig parkskötsel och underhåll.

Handlingsplan för nya bad

Stockholms stads officiella badplatser fastställs i de allmänna lokala ordningsföreskrifterna som beslutas av kommunfullmäktige. Innan en ny officiell badplats kan anläggas rekommenderas provtagningar under två år för att kontrollera och säkerställa vattenkvaliteten. Utöver provtagningar behöver verksamhetsutövaren göra en bedömning av platsen i övrigt och hur den planerade verksamheten påverkar människors hälsa och miljö. I och med att merparten av Kungsholmens stadsdelsområde ligger inom det generella badförbudet måste också ansökan remitteras till bland annat Stockholms Hamnar och om det krävs inbojning behöver även länsstyrelsen tillfrågas. Att inrätta en ny officiell badplats kräver sedan investeringsmedel då platsen oftast behöver tillägg i form av bryggor, flottar, sand, toaletter, dusch, tillgänglighetsanpassningar med mera. Det måste också säkerställas att berörd förvaltning har ekonomiskt utrymme att sköta och underhålla ett nytt officiellt bad. I handlingsplanen för nya bad finns utförligare beskrivning av vilka krav och tillstånd som gäller för inrättande av nya officiella badplatser.

Kungsholmen är det stadsdelsområde inom Stockholms stad som har flest officiella badplatser och enligt handlingsplanen för nya bad

är Kungsholmens stadsdelsområde inte identifierat som ett av de områden som just nu är i behov av nya offentliga badplatser. Däremot anger handlingsplanen att stranden vid fastigheten Ångtvätten på Stora Essingen är en plats som i framtiden skulle kunna lämpa sig för en officiell badplats. Platsen ligger utanför området för det generella badförbudet och det badas där idag. Förvaltningen har dock inte rådighet över marken då detta område ligger på fastighetsmark. Stockholms stad har en vision om att ta ett helhetsgrepp och förändra området med bland annat nya bostäder och en utvecklad strandpromenad med mer offentliga ytor. Projektet är i dagsläget vilande men skulle det bli aktuellt ser förvaltningen att en exploateringsprocess skulle kunna skapa förutsättningar för att utveckla områdets möjligheter till bad och vistelse vid vattnet. Den officiella badplatsen Oxhålsbadet ligger dock cirka en kilometer från fastigheten Ångtvätten och förvaltningen bedömer att den i dagslägets fyller behovet av officiella badplatser på Stora Essingen.

Enligt skrivelsen finns det behov av en officiell badplats längs strandpromenaden vid Norr Mälarstrand. Förvaltningen bedömer att det inte är lämpligt. Norr Mälarstrand är i första hand ett parkstråk för promenad, vila och picknick. Stråket har mycket höga kulturhistoriska värden som behöver värnas. En badplats behöver faciliteter som toalett, dusch, cykelparkering samt tillgänglighetsanpassning, vilket skulle kräva ianspråktagande av parkmark på en plats som redan är smal och intensivt använd. Badförbudet är dock upphävt på del av Norr Mälarstrand vilket ändå ger badmöjligheter även om det är på egen risk.

Vidare vill förvaltningen lyfta att Lilla Essingen inom de närmaste åren kommer få en förnyad och utökad badplats i och med stadsutvecklingen i Primusområdet. Där har förvaltningen sedan tidigare ett litet bryggbad som just nu är stängt på grund av byggnationerna, men när området är klart kommer här finnas en sandstrand och en större och mer tillgänglig badplats. Detta kommer vara en positiv utökning av badmöjligheterna i ett område som just nu bebyggs med cirka 600 nya bostäder, men utvecklingen kommer också innebära ökade behov av drift och underhåll.

Sedan handlingsplanen för nya bad antogs har kommunstyrelsen i och med kommunfullmäktiges budget för 2023 fått i uppdrag att utreda om det generella badförbudet inom hamnområdet Stockholms innerstad kan upphävas och istället införa badförbud på lämpliga platser.

Bastubad i Stockholms stad

Förvaltningen ser ett ökat intresse för möjligheten till bastu och kallbad i innerstaden. Förvaltningen investerar och förvaltar inte i fastigheter som till exempel bastubyggnader och har inte ensam rådighet över vattenrummen och alla strandlinjer. Förvaltningen har inte heller en organisation för att driva bastuanläggningar. Enligt förvaltningen berör frågan om bastubad flera förvaltningar och bolag i staden samt eventuella näringsidkare. Förvaltningen får ibland förfrågningar om att bygga och driva bastu på allmän plats och förvaltningen upplever att det är svårt att bedöma vad som är möjligt och lämpligt att genomföra.

Enligt kommunfullmäktiges budget för 2023 har kommunstyrelsen i uppdrag att kartlägga möjligheterna för fler vinterbadplatser med möjlighet till bastubad. Budgetuppdraget har nyligen inlets och förvaltningen kommer vara en delaktig part. Förvaltningen ser att det finns ett stort behov av en strategi för hur Stockholms stad ska arbeta med bastubad och ser fram emot att budgetuppdraget kan klargöra vilka riktlinjer som ska gälla för detta. Även en definition av vilka krav som ska gälla vid vinterbadplatser är välkomnat.

Jämställdhetsanalys

Enligt stadsdelsnämndens verksamhetsplan ska parker och grönområden utvecklas för att alla ska vilja och ha möjlighet att nyttja parkerna. Förvaltningen ser att olika typer av aktiviteter och funktioner ökar möjligheten för fler att använda parkerna. Möjligheterna till bad och vistelse vid vattnet är en av många aktiviteter som gör parkerna attraktiva för fler.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Karin Ekrin
Avdelningschef
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Skrivelse om badplatser och access till vatten runt Kungsholmen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Hansson, Stadsdelsdirektör	2023-05-26
Karin Ekrin, Avdelningschef	2023-05-26